

Verohallinto
Yritysverotusyksikkö

VH/3917/00.04.05/2019

Luonnos Verohallinnon arvonalisäveroilmoituksen uudeksi tietosisällöksi

Arvonalisäveroilmoitusluonnoksen keskeisiä uusia tietosisältöjä ovat veroton myynti ja verolliset kotimaan ostot, joista ei ole vähennysoikeutta. Näiden ilmoittaminen olisi neutraliteettiperiaatteen vastaista ja lisäisi tarpeettomasti kustannuksia tilanteessa, jossa hyödyt verovalvonnan näkökulmasta olisivat marginaalisia. Kyseisiä tietosisältöjä ei tule sisällyttää uuteen alv-ilmoitukseen. Muihin alv-ilmoituksen sisältöuudistuksiin on varattava riittävät siirtymäajat.

Ilmoitusluonnos on neutraliteettiperiaatteen vastainen

Alv-ilmoitus koskee vähintään osittain alv-velvollisia yhteisöjä. On verotuksen neutraalisuuden periaatteen ja verovelvollisten yhdenvertaisen kohtelun vastaista, jos aiemmin osasta toimintaa verolliseksi hakeutuneita yrityksiä velvoitettaisiin ilmoittamaan alv-ilmoituksella sellaisia verotonta toimintaa koskevia tietoja, joita alv-velvolliseksi rekisteröitymättömien yritysten ei tule antaa. Ensimmäisille syntyy tällaisista viranomaisvelvoitteista merkittäviä verottomaan toimintaan kohdistuvia lisäkustannuksia, joita jälkimmäisillä ei olisi lainkaan. Verotonta toimintaa harjoittavat yritykset asetetaan siis kilpailullisesti erilaiseen asemaan, kun viranomaisten puolesta verottomaan toimintaan kohdistuukin toisistaan poikkeavia velvoitteita ja niistä johtuvia kustannuksia.

Verottomien myyntien ja ostojen raportointi ei hyödytä verovalvontaa

On vaikeaa nähdä verottoman myynnin määrän ilmoittamisen tuottamaa lisäarvoa verovalvonnalle. Jos uusi kenttä lisättäisiin alv-ilmoitukselle, tulotaisiin siinä raportoidaan yksi verottoman myynnin kättäsumma kuukausittain. Verottajan olisi mahdollista laskea verollisen ja verottoman myynnin suhdeluku, mutta tämä tieto tuskin olennaisesti vähentäisi tai edes kohdentaisi uudelleen verottajan valvontatoimenpiteiden määrää, sillä tuo suhdeluku ei kuitenkaan avaisi nykyistä yhtään tarkemmin, onko myynnit käsitelty lähtökohtaisesti oikein.

Kun arvonalisäverottomassa myynnissä on kysymys pääosin kuluttajapalveluista, ei verollisten ja verottomien myyntien suhdelukukaan pääsääntöisesti noudattane mitään tiettyihin pitkäaikaisiin sopimuksiin perustuvaa ennalta odotettavissa olevaa kehitystä, vaan vaihtelee kuukausittain. Tämä ei siis todennäköisesti poistaisi verottajankaan puolelta tarvetta suorittaa aika ajoin parhaaksi näkemiään valvontatoimenpiteitä.

Kustannukset kasvavat – verotulot eivät

Käytännön näkökulmasta verottoman myynnin määrän raportointi kuukausittain alv-ilmoituksella edellyttäisi merkittäviä järjestelmä uudistuksia ainakin myynnin, kirjanpidon ja konsernilaskennan järjestelmiin, jotka aiheuttaisivat merkittäviä kustannuksia – ilman, että raportoinnilla olisi mitään vaikutusta suoritettavan veron määrään. Verollisten ostojen (joista ei ole vähennysoikeutta) raportoinnin osalta tarvittaisiin järjestelmä uudistusten (edellisten ohella ainakin osto- ja matkalaskujärjestelmien muutosten) ohella myös merkittäviä toimintatapamuutoksia ja henkilöstön kouluttamista, kun vähennyskelvottomiin ostoihin tulisi alkaa soveltaa alv-koodeja.

Kysymys ei siis ole pelkästään yksittäisestä järjestelmämuutoksesta, vaan lukuisten taloushallintoon liittyvien ohjelmistojen ja järjestelmien muuttamisesta – sekä järjestelmiä sote-alalla käyttävien lääkäreiden, sairaanhoitajien, kirjanpitäjien, hankintahenkilöstön jne. kouluttamisesta. Kustannukset verovelvollisille ovat huomattavia ilman, että raportointimuutoksella on vaikutusta suoritettavan alv:n määrään.

Uudet verotonta toimintaa koskevat kentät eivät näyttäydy mistään näkökulmasta tarpeellisina tai järkevinä – tietosisältö ei vaikuta suoritettavan veron määrään eikä todennäköisesti tulisi edes vähentämään verottajan valvontatoimenpiteitä.

Alv-ilmoituksen muissa uudistuksissa oltava riittävät siirtymäajat

Uuden alv-ilmoituksen luonnoksessa on paljon verollista toimintaa koskevia tietosisältöjä, joita tulnaisiin myös muuttamaan jakamalla aiemmin yhdessä kentässä ilmoitettuja tietoja hienojakoisemmin useampaan osaan. Tällaiset muutokset ovat sinänsä neutraaleja ja niillä voidaan perustellusti sanoa olevan vaikutusta myös verovalvontaan.

Näihin muutoksiin liittyy kuitenkin samat järjestelmä uudistuksia koskevat huomiot kustannuksista ja etenkin siirtymäajasta. Alv-ilmoituksen muutoksiin on ehdottomasti varattava riittävä siirtymäaika. Tässä yhteydessä on hyvä huomata tulorekisterin käyttöönottoon liittyvät ongelmat, jonka myötä alkuvuoden palkkailmoituksia selvitellään edelleen marraskuussa.

Vaikka verottoman toiminnan kentät jäisivät pois uudesta alv-ilmoituksesta, niin siihen sisältynee niin merkittäviä muutoksia, että verottajalta voidaan edellyttää reilua siirtymäaika. Kahden vuoden mittaisen aikaikkunan sisällä yritykset voisivat siirtyä uuteen raportointiin ja sitoa vaaditut järjestelmä uudistukset muihin mahdollisesti käynnissä oleviin uudistuksiin (esim. tuleva merkittävä SAP-päivitys). Kukin verovelvollinen siirtyisi sitten soveltamaan uutta alv-ilmoitusta aikaikkunan sisällä heille parhaiten sopivaan aikaan.

Tämä edellyttää verottajalta kahden järjestelmän ylläpitoa siirtymäajan yli, mutta se lienee verottajankin näkökulmasta järkevämpää, kuin kaikkien suomalaisten yritysten samanaikainen järjestelmäpäivitys.

Lausunto
8.11.2019

Kunnioitavasti,

Ulla-Maija Rajakangas
toimitusjohtaja

Lisätiedot:

Joel Kuuva
talous- ja veroasiantuntija
050 414 6444
joel.kuuva@hyvinvointiala.fi